

Regeringens proposition

2004/05:76

Privilegier och immunitet för
Europeiska försvarsbyrån

Prop.
2004/05:76

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 3 mars 2005

Bosse Ringholm

Leni Björklund
(Försvarsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Inom Europeiska unionen har rådet beslutat om att inrätta en europeisk försvarsbyrå. Syftet med byrån är bl.a. att utveckla försvarskapacitet på området krishantering, främja och stärka det europeiska försvarsmaterielsamarbetet, stärka den försvarsindustriella och tekniska basen i Europa samt skapa en konkurrenskraftig europeisk försvarsmaterielmarknad. Inrättandet av byrån skall även bidra till genomförandet av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP) och framför allt den europeiska säkerhets- och försvarspolitikerna (ESFP).

Rådet har även beslutat om privilegier och immunitet för Europeiska försvarsbyrån och dess anställda. I propositionen föreslås att riksdagen godkänner det beslutet.

Vidare föreslås att riksdagen antar regeringens förslag till ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

I propositionen behandlas även ändringar i 7 § samma lag, med anledning av ett felaktigt angivet datum för en internationell överenskommelse.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.....	4
3	Ärendet och dess beredning	6
4	Europeiska försvarsbyrån.....	6
4.1	Bakgrund	6
4.2	Syfte och verksamhet	7
5	Beslutet om privilegier och immunitet för Europeiska försvarsbyrån och dess anställda.....	8
6	Godkännande av beslutet om privilegier och immunitet	10
7	Ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall	11
8	Ikraftträdande	12
9	Kostnader	12
Bilaga	Beslut av företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, av den 10/11/2004	13
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 mars 2005	19

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2004/05:76

Regeringen föreslår att riksdagen

1. godkänner beslutet av företrädarna för regeringarna i Europeiska unionens medlemsstater, församlade i rådet, av den 10 november 2004 om privilegier och immunitet för Europeiska försvarsbyrån och dess anställda,
2. antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Prop. 2004/05:76

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall¹ och bilagan till lagen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

För främmande stats militära styrka och dess personal som befinner sig i Sverige inom ramen för internationellt militärt samarbete eller internationell krishantering och som omfattas av avtal som är i kraft i förhållande till Sverige, skall immunitet och privilegier gälla såvitt avser avgifter och skatter vid bruk av fordon i vägtrafik samt import till och export från Sverige i den utsträckning som anges i följande avtal:

1. avtalet den 9 maj 1994 mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och de andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor, och

2. avtalet den 13 december 2001 mellan de stater som deltar i den multinationella snabbinsatsbrigaden för FN-insatser om status för deras styrkor.

För personal vid någon av Europeiska unionens institutioner samt för högkvarter som verkar inom ramen för Europeiska unionens krishantering gäller immunitet i enlighet med vad som framgår av artikel 8 respektive artikel 15 i avtalet den 17 november 2003 mellan Europeiska unionens medlemsstater om status för den militära och civila personal som utstationeras vid Europeiska unionens militära stab, för de högkvarter

Föreslagen lydelse

7 §²

För främmande stats militära styrka och dess personal som befinner sig i Sverige inom ramen för internationellt militärt samarbete eller internationell krishantering och som omfattas av avtal som är i kraft i förhållande till Sverige, skall immunitet och privilegier gälla såvitt avser avgifter och skatter vid bruk av fordon i vägtrafik samt import till och export från Sverige i den utsträckning som anges i följande avtal:

1. avtalet den 19 juni 1995 mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och de andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor (SÖ 1997:51), och

2. avtalet den 13 december 2001 mellan de stater som deltar i den multinationella snabbinsatsbrigaden för FN-insatser om status för deras styrkor (SÖ 2005:6).

För personal vid någon av Europeiska unionens institutioner samt för högkvarter som verkar inom ramen för Europeiska unionens krishantering gäller immunitet i enlighet med vad som framgår av artikel 8 respektive artikel 15 i avtalet den 17 november 2003 mellan Europeiska unionens medlemsstater om status för den militära och civila personal som utstationeras vid Europeiska unionens

¹ Lagen omtryckt 1994:717.

² Senaste lydelse 2004:1002.

och styrkor som kan komma att ställas till Europeiska unionens förfogande inom ramen för förberedande och genomförande av de insatser som avses i artikel 17.2 i Fördraget om Europeiska unionen, inbegripet övningar, samt för den militära och civila personal från medlemsstaterna som ställs till Europeiska unionens förfogande i detta sammanhang.

militära stab, för de högkvarter och styrkor som kan komma att ställas till Europeiska unionens förfogande inom ramen för förberedande och genomförande av de insatser som avses i artikel 17.2 i Fördraget om Europeiska unionen, inbegripet övningar, samt för den militära och civila personal från medlemsstaterna som ställs till Europeiska unionens förfogande i detta sammanhang (SÖ 2005:7).

Föreslagen lydelse

Bilaga³

Immunitet och/eller privilegier gäller för följande

Internationella organ	Fysiska personer	Tillämplig internationell överenskommelse
69. <i>Europeiska försvarsbyrå</i>	<i>Försvarsbyråns anställda</i>	<i>Beslut av företrädarna för regeringarna i Europeiska unionens medlemsstater, församlade i rådet, av den 10 november 2004 om privilegier och immunitet för Europeiska försvarsbyrå och dess anställda</i>

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005 i fråga om 7 § och i övrigt den dag regeringen bestämmer.

³ Senaste lydelse 2004:1029 (jfr 2004:1307).

Den 12 juli 2004 antog Europeiska unionens råd en gemensam åtgärd om att inrätta en europeisk försvarsbyrå (2004/551/GUSP). Byrån har till uppgift att bl.a. främja och stärka det europeiska försvarsmaterielsamarbetet samt utveckla försvarskapaciteten inom EU:s krishantering.

Medlemsstaterna i EU har enats om ett beslut som reglerar privilegier och immunitet för byrån och dess anställda (*bilaga*). Beslutet undertecknades den 10 november 2004 av företrädarna för medlemsstaternas regeringar församlade i rådet.

Av artikel 17 i beslutet framgår att det träder i kraft den första dagen i den andra månaden som infaller efter det att tio medlemsstater, samt byråns värdland, har underrättat rådets generalsekretariat om att de förfaranden som krävs för genomförandet inom deras nationella rättssystem har slutförts. För varje annan medlemsstat träder beslutet i kraft den första dagen i den andra månaden som infaller efter det att medlemsstaten i fråga har underrättat rådets generalsekretariat om att de förfaranden som krävs för genomförandet inom deras nationella rättssystem har slutförts. Beslutet fogas i svensk text som *bilaga* till propositionen.

I detta sammanhang föreslås även en ändring i 7 § lagen (1976:661) om immunitet och privilegier med anledning av ett felaktigt datum för ett i paragrafen upptaget avtal.

Lagrådet

De föreslagna lagändringarna är av enkel beskaffenhet. Regeringen anser därför att Lagrådets yttrande inte behöver inhämtas.

4 Europeiska försvarsbyrå

4.1 Bakgrund

Vid Europeiska rådets möte i Thessaloniki i juni 2003 gavs rådets relevanta organ i uppdrag att vidta de åtgärder som krävs för att under 2004 inrätta en mellanstatlig byrå för utveckling av försvarsresurser, forskning, anskaffning och försvarsmateriel. I november 2003 inrättade rådet en arbetsgrupp med uppdrag att lämna förslag till byråns inriktning, uppgifter, organisation m.m. Arbetsgruppen slutredovisade sitt arbete den 3 maj 2004 till den särskilda rådsarbetsgrupp som inrättats för att hantera frågan om inrättandet av en europeisk försvarsbyrå. Förslaget överlämnades därefter till det irländska ordförandeskapet för vidare behandling i rådsstrukturen. Den 12 juli 2004 fattade rådet beslut om att anta den gemensamma åtgärden för Europeiska försvarsbyrå (Försvarsbyrå) och därmed formellt etablera den (2004/551/GUSP).

Syftet med Försvarsbyrån är att utveckla försvarskapacitet på området krishantering, främja och stärka det europeiska försvarsmaterielsamarbetet, stärka den försvarsindustriella och tekniska basen i Europa samt skapa en konkurrenskraftig europeisk försvarsmaterielmarknad. Vidare skall Försvarsbyrån, vid behov i förening med gemenskapens forskningsverksamhet, främja forskning som syftar till en ledande position inom teknik av strategisk betydelse för framtida kapacitet på försvars- och säkerhetsområdet och därigenom stärka Europas industriella potential på området. Inrättandet av Försvarsbyrån skall även bidra till genomförandet av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP) och framför allt den europeiska säkerhets- och försvarspolitikerna (ESFP).

Försvarsbyrån är öppen för deltagande av alla EU:s medlemsstater som är bundna av den gemensamma åtgärden. Det bör uppmärksammas att medlemsstaternas befogenheter i försvarsfrågor inte påverkas. Byrån skall ha sitt huvudkontor i Bryssel och skall arbeta under överinseende av rådet och regelbundet rapportera till detta. Vidare skall Försvarsbyrån ha status som juridisk person för att kunna utföra sina uppgifter och uppnå ställda mål. Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som krävs för att byrån skall få den rättskapacitet som tillerkänns juridiska personer enligt deras nationella lagstiftning.

Byrån har en styrelse som består av en representant för varje deltagande medlemsstat och en representant för kommissionen. Styrelsen, som utgör Försvarsbyråns beslutsorgan, består av deltagande medlemsstaters försvarsministrar eller företrädare för dessa. Styrelsens uppgift är bl.a. att godkänna byråns årliga arbetsprogram, anta byråns allmänna budget, utse verkställande direktör och dennes ställföreträdare, godkänna eventuella rekommendationer till rådet eller kommissionen samt anta byråns arbetsordning. Styrelsen skall fatta beslut genom omröstning med kvalificerad majoritet och rösterna skall vägas enligt artikel 23.2 i EU-fördraget, dvs. i enlighet med medlemsstaternas röstvikt i rådet. En omröstning skall emellertid inte ske om en företrädare för en deltagande medlemsstat i styrelsen förklarar att denne avser motsätta sig antagandet av ett beslut med hänvisning till att det rör viktiga och uttalade skäl som rör nationell politik.

Generalsekreteraren/den höge representanten för den gemensamma utrikes- och försvarspolitikerna är chef för Försvarsbyrån. En verkställande direktör skall genomföra de riktlinjer som rådet utfärdar och beslut som styrelsen fattar. Den verkställande direktören skall rapportera till chefen.

Byråns anställda kan vara personal som rekryteras direkt av byrån med tidsbegränsade kontrakt och som utses bland medborgare från de deltagande medlemsstaterna, nationella experter utstationerade av de deltagande medlemsstaterna för att antingen besätta tjänster inom byråns organisation eller för specifika uppgifter och projekt, eller gemenskaps-tjänstemän som efter behov utstationeras till byrån för en bestämd tid och/eller för särskilda uppgifter eller projekt.

5 Beslutet om privilegier och immunitet för Europeiska försvarsbyrån och dess anställda

Prop. 2004/05:76

Företrädarna för regeringarna i Europeiska unionens medlemsstater, församlade i rådet, beslutade den 10 november 2004 om immunitet och privilegier för Europeiska försvarsbyrån och dess anställda (*bilaga*).

I *artikel 1* anges att lokaler och byggnader som tillhör Försvarsbyrån skall vara okränkbara och immuna mot genomsökning, beslagtagande, konfiskation eller expropriation. Vidare skall Försvarsbyråns egendom och tillgångar vara fri från varje form av administrativ eller rättslig tvångsåtgärd.

Artikel 2 anger att Försvarsbyråns arkiv skall vara okränkbara.

Artikel 3 anger att, Försvarsbyrån och dess tillgångar, inkomster och annan egendom skall vara befriade från alla direkta skatter. Medlemsstaterna skall vidare, när så är möjligt, vidta lämpliga åtgärder för att efterskänka eller återbetala sådana indirekta skatter och avgifter som ingår i priset på lös egendom eller fast egendom eller på tjänster som förvärfvas för tjänstebruk och som innebär en avsevärd utgift för Försvarsbyrån. Bestämmelsen får inte tillämpas på ett sätt som kan leda till att konkurrensen inom den Europeiska gemenskapen snedvrids.

Varor som i enlighet med denna artikels andra punkt har inköpts med befrielse från mervärdesskatt eller punktskatter får inte säljas eller på annat sätt avyttras, utom i enlighet med de bestämmelser om vilka överenskommelse har träffats med den medlemsstat som har beviljat befrielsen. Befrielse beviljas inte för skatter och avgifter som utgör betalning för allmännyttiga tjänster.

Artikel 4 behandlar överföring av försvarsmateriel mellan medlemsstaterna som är avsedd för Försvarsbyråns officiella användning i syfte att utföra dess uppgifter. I artikeln framgår att Försvarsbyrån i dessa fall skall vara befriad från betalningskrav och avgifter som satts av en medlemsstat. Artikeln omfattar dock inte administrativa avgifter. Vidare skall medlemsstaterna sträva efter att så långt som möjligt, i enlighet med lagar och förordningar, underlätta denna typ av överföring av försvarsmateriel mellan medlemsstaterna utan att det strider mot deras skyldigheter enligt internationell rätt.

I *artikel 5* framgår att medlemsstaterna skall tillåta Försvarsbyrån att utan tillstånd fritt få kommunicera för alla officiella ändamål och att de skall skydda byråns rätt till detta. Försvarsbyrån skall ha rätt att använda koder och att sända och motta officiell korrespondens och andra officiella meddelanden genom kurir eller i förseglade väskor för vilka samma privilegier och samma immunitet skall gälla som för diplomatiska kurirer och väskor.

Artikel 6 reglerar inresa, vistelse och utresa. Medlemsstaterna skall, om det behövs, underlätta inresa, vistelse och utresa å tjänstens vägnar för de personer som avses i artikel 7. Detta hindrar dock inte medlemsstaterna från att kräva lämpliga bevis för att kunna fastställa att personer som gör anspråk på den behandling som avses i denna artikel tillhör de kategorier som beskrivs i artikel 7.

Artikel 7 reglerar privilegier och immunitet för Försvarsbyråns anställda. Enligt artikel 7.1 har anställda vid Försvarsbyrån enligt avtal eller

kontrakt följande former av immunitet: Immunitet mot varje slag av rättsligt förfarande när det gäller i tjänsten gjorda, skriftliga eller muntliga uttalanden samt i tjänsten utförda handlingar; sådan immunitet kvarstår även om deras anställning vid Försvarsbyrån har upphört. De anställda har även immunitet för alla sina officiella handlingar och annat officiellt material. Tillsammans med sina äkta makar och av dem försörjda familjemedlemmar är de anställda inte underkastade immigrationsrestriktioner eller registreringskyldigheter för utlänningar. Vidare får enligt artikel 7.2 Försvarsbyråns anställda, vars löner och förmåner på sätt som anges i artikel 9 är belagda med en skatt till förmån för Försvarsbyrån, befrielse från inkomstskatt för löner och tillägg eller ersättningar som betalas av byrån. Sådana löner och tillägg eller ersättningar får dock beaktas vid bedömning av vilket belopp som skall betalas i skatt för inkomster från andra källor. Denna bestämmelse omfattar inte avgångsvederlag eller andra ersättningar eller bidrag som utbetalas till personer som tidigare har varit anställda vid byrån enligt avtal eller kontrakt och deras anhöriga.

Artikel 8 behandlar undantag från immuniteten. Artikeln anger att den immunitet som tillerkänns de personer som nämns i artikel 7 inte skall omfatta tredje mans krav på skadestånd till följd av trafikolycka, dödsfall eller personskada som har orsakats av dessa personer.

Artikel 9 behandlar personalens skattskyldighet. I enlighet med de villkor och med iakttagande av de förfaranden som föreskrivs av Försvarsbyrån skall den personal som anställs för en minsta tid av ett år betala skatt till byrån på löner och tillägg eller ersättningar som betalas ut av denna. Varje år skall medlemsstaterna underrättas om namn och adress avseende de personer som är anställda vid Försvarsbyrån enligt avtal eller kontrakt och som nämns i denna artikel samt all annan personal som enligt ingångna avtal skall arbeta vid byrån.

Försvarsbyrån skall varje år ge var och en av de anställda ett intyg som innehåller uppgift om de totala brutto- och nettobeloppen på alla ersättningar som under det ifrågavarande året har utbetalats av byrån, inklusive närmare uppgifter om betalningarna och deras art samt om innehållen källskatt. Denna artikel gäller inte avgångsvederlag eller andra ersättningar eller bidrag som utbetalas till före detta personal vid Försvarsbyrån och deras anhöriga.

Artikel 10 behandlar skydd av personalen. Medlemsstaterna skall, om verkställande direktören vid Försvarsbyrån begär det, vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de personer som nämns i beslutet, och vilkas säkerhet är i fara till följd av tjänstgöringen vid Försvarsbyrån, ges säkerhet och skydd.

Artikel 11 reglerar upphävande av immuniteten. Däri anges att privilegier och immunitet enligt bestämmelserna i beslutet tillerkänns i Försvarsbyråns och Europeiska unionens intressen och inte som en förmån för de berörda personerna själva. Byrån och alla personer som har beviljats sådana privilegier och sådan immunitet är skyldiga att i alla andra hänseenden iaktta medlemsstaternas lagar och förordningar. Med andra ord skall alla som har privilegier och immunitet följa medlemsstaternas lagar och förordningar så länge dessa inte inkräktar på privilegierna och immuniteten. Vid bristande efterlevnad kan värdlandet inte tillgripa tvångsåtgärder. Försvarsbyråns chef är skyldig att, på begäran av en be-

hörig myndighet eller en rättslig myndighet i en medlemsstat, upphäva immuniteten för Försvarsbyrån, dess verkställande direktör och annan personal enligt artikel 7 i fall då immuniteten skulle hindra att rättvisa skipas och då den kan upphävas utan att det skadar byråns intressen. Samma sak gäller för berörda nationella myndigheter när det är fråga om nationella experter som placerats vid byrån. Om Försvarsbyråns immunitet har upphävts skall genomsökningar och beslag som beordras av medlemsstaternas rättsliga myndigheter verkställas i närvaro av antingen Försvarsbyråns verkställande direktör eller en person som har utsetts av denne, i enlighet med gällande sekretessregler. Försvarsbyrån skall alltid samarbeta med behöriga myndigheter i medlemsstaterna för att underlätta rättskipningen och hindra missbruk av de privilegier och den immunitet som tillerkänns enligt beslutet. Om en behörig myndighet eller en rättslig myndighet i en medlemsstat anser att missbruk har förekommit av ett privilegium eller en immunitet som beviljats enligt beslutet och lämnar in en begäran till Försvarsbyrån om upphävande av immuniteten, skall det organ som ansvarar för hävande av immunitet enligt punkt 2 på begäran samråda med behöriga myndigheter för att avgöra om sådant missbruk verkligen har förekommit. Om sådant samråd inte leder till ett för båda sidor tillfredsställande resultat skall saken avgöras i enlighet med det förfarande som anges i artikel 12.

Enligt *artikel 12* skall tvister om vägran att upphäva immuniteten eller missbruk av immuniteten för Försvarsbyrån eller för en person som på grund av sin tjänsteställning har immunitet enligt artikel 7.1 behandlas av rådet i syfte att finna en lösning.

Av *artikel 13* framgår att artiklarna 6, 7.1, 8, 11 och 12 också skall tillämpas på nationella experter som utstationerats vid byrån i enlighet med artikel 11.3.2 i rådets gemensamma åtgärd om inrättande av byrån.

Artikel 14 stadgar att Försvarsbyrån vid tillämpningen av beslutet, skall samarbeta med medlemsstaternas behöriga myndigheter.

Artikel 15–18 behandlar utvärdering, territoriellt tillämpningsområde, ikraftträdande och offentliggörande av beslutet.

6 Godkännande av beslutet om privilegier och immunitet

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner beslutet om privilegier och immunitet för Europeiska försvarsbyrån och dess anställda.

Skälen för regeringens förslag: Internationella organ av sådan karaktär som Europeiska försvarsbyrån betraktas som folkrättsliga subjekt och anses ha ett behov av att tillerkännas rättskapacitet liksom viss immunitet och vissa andra förmåner för att på ett från värdlandet oberoende sätt kunna fullgöra de uppgifter staterna lämnat organet. Immunitet innebär att en talan inför domstol eller en ansökan om verkställighet skall avvisas. Privilegier innebär vissa undantag från nationell lagstiftning. Genom beslutet får Försvarsbyrån och dess anställda immunitet och privilegier.

Beslutet fattades av företrädarna för regeringarna i EU:s medlemsstater, församlade i rådet, och skall vara bindande för parterna. Beslutet träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter det att tio medlemsstater, samt den medlemsstat där byrån har sitt säte, har anmält till rådets generalsekretariat att de förfaranden som krävs för genomförandet av beslutet i deras nationella rättsordningar har slutförts, för de medlemsstater som har gjort en sådan anmälan. Sedan avtalet har trätt i kraft enligt ovan, träder det i kraft för varje tillkommande medlemsstat den första dagen i den andra månaden efter motsvarande anmälan till rådets generalsekretariat.

Eftersom beslutet förutsätter ändring av lag krävs, enligt 10 kap. 2 § regeringsformen, riksdagens godkännande för att Sverige skall kunna tillträda det.

7 Ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Regeringens förslag: Lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall skall även omfatta Europeiska försvarsbyrån och dess personal. Vidare skall det felaktigt angivna datumet i 7 § rättas till. Paragrafen skall även kompletteras med de angivna avtalens SÖ-nummer.

Skälen för regeringens förslag: För att beslutets bestämmelser om immunitet och privilegier för Försvarsbyrån skall bli gällande för svenska myndigheter måste de införlivas med svensk rätt. Frågor om immunitet och privilegier för internationella organ och personer med anknytning till sådana organ regleras i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Enligt 4 § har vissa i en bilaga till lagen angivna organ och personer med anknytning till sådana organ immunitet och privilegier enligt vad som bestämts i stadga eller avtal som är i kraft i förhållande till Sverige. Bilagan bör kompletteras så att den också omfattar Försvarsbyrån och dess anställda. Immuniteten och privilegierna gäller i den utsträckning som framgår av rådets beslut.

I 7 § lagen om immunitet och privilegier i vissa fall skedde en ändring den 1 januari 2005 med anledning av propositionen Vissa rättigheter vid internationellt militärt samarbete och internationell krishantering (prop. 2004/05:7, bet. 2004/05:FöU2, rskr. 2004/05:44). Av misstag anges nu i paragrafen felaktigt att avtalet mellan de stater som är parter i Nordatlantiska fördraget och de andra stater som deltar i Partnerskap för fred om status för deras styrkor, det s.k. PFF-avtalet, undertecknades den 9 maj 1994. Rätt datum är den 19 juni 1995. Felet bör nu rättas till.

I regel skall alla för Sverige bindande överenskommelser som har ingåtts av regeringen publiceras i *Sveriges internationella överenskommelser* (SÖ). För att underlätta tillämpningen av 7 § bör den kompletteras med SÖ-numren för de i paragrafen angivna avtalen, eftersom sådana nummer nu finns för samtliga avtal.

8 Ikraftträdande

Prop. 2004/05:76

Enligt artikel 17 i beslutet om privilegier och immunitet för Europeiska unionens försvarsbyrå och dess anställda träder beslutet i kraft den första dagen i den andra månaden som infaller efter det att tio medlemsstater samt byråns värdland, har underrättat rådets generalsekretariat om att de förfaranden som krävs för genomförandet inom deras nationella rättssystem har slutförts. För varje annan medlemsstat träder beslutet i kraft den första dagen i den andra månaden som infaller efter det att medlemsstaten i fråga har underrättat rådets generalsekretariat om att de förfaranden som krävs för genomförandet inom deras nationella rättssystem har slutförts. Med hänsyn till att det redan nu inte säkert kan anges när avtalet blir bindande för Sverige bör den föreslagna ändringen i bilagan träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Ändringarna i 7 § bör genomföras snarast möjligt och föreslås därför träda i kraft den 1 juli 2005.

9 Kostnader

Enligt regeringens bedömning förväntas inga kostnader uppkomma till följd av förslagen i denna proposition.

**om privilegier och immunitet för Europeiska försvarsbyrån
och dess anställda**

FÖRETRÄDARNA FÖR REGERINGARNA I EUROPEISKA UNIONENS MEDLEMSSTATER, FÖRSAMLADE I RÅDET, HAR BESLUTAT FÖLJANDE

av följande skäl:

- (1) Den 12 juli 2004 antog rådet gemensam åtgärd 2004/551/GUSP om inrättande av en europeisk försvarsbyrå (nedan kallad "byrån").
- (2) För att denna byrå inom Europeiska unionen skall kunna börja fungera bör byrån och dess personal, enbart i byråns och Europeiska unionens intressen, tillerkännas de privilegier, den immunitet och de resurser som är nödvändiga för detta ändamål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Immunitet mot rättsliga förfaranden och immunitet mot genomsökning, beslag, rekvisition, konfiskation eller andra slag av tvångsåtgärder

Byråns lokaler och byggnader skall vara okränkbara. De får inte genom-sökas, beslagtas, konfiskeras eller exproprieras. Byråns egendom och tillgångar får inte bli föremål för några administrativa eller rättsliga tvångsåtgärder.

Artikel 2

Arkivens okränkbarhet

Byråns arkiv skall vara okränkbara.

Artikel 3

Befrielse från skatt och avgifter

1. Byrån, dess tillgångar, inkomster och övrig egendom skall vara befriade från alla direkta skatter.
2. Medlemsstaternas regeringar skall i alla de fall där så är möjligt vidta lämpliga åtgärder för att efterskänka eller betala tillbaka summan

av de indirekta skatter och avgifter som ingår i priset på fast eller lös egendom eller tjänster när byrån för tjänstebruk, för att fullgöra sitt uppdrag, sina funktioner och uppgifter, gör betydande inköp i vilka denna typ av skatter och avgifter inkluderas i priset. Dessa bestämmelser får dock inte tillämpas på ett sådant sätt att konkurrensen inom gemenskapen snedvrids.

3. Inköp med befrielse från indirekta skatter och avgifter enligt punkt 2 får inte försäljas eller på annat sätt avyttras, utom på villkor som har avtalats med den medlemsstat som har beviljat befrielsen.

4. Ingen befrielse skall beviljas för sådana skatter och avgifter som utgör betalning för allmännyttiga tjänster.

Artikel 4

Överföring av försvarsmateriel för byråns tjänstebruk

I fråga om överföring mellan medlemsstaterna av försvarsmateriel för byråns tjänstebruk för att fullgöra dess uppdrag, funktioner och uppgifter

- skall byrån vara befriad från betalningar och avgifter som åläggs av medlemsstater, med undantag för administrationsavgifter,
- skall medlemsstaterna så långt möjligt och i enlighet med sina lagar och andra författningar söka underlätta sådana överföringar, utan att det påverkar deras skyldigheter enligt internationell rätt.

Artikel 5

Lättnader och immunitet för kommunikation

Medlemsstaterna skall tillåta byrån att inom deras territorier kommunicera fritt och utan tillstånd för alla officiella ändamål, och skall skydda byråns rätt härtill. Byrån skall ha rätt att använda koder och att sända och ta emot officiell korrespondens och andra officiella meddelanden genom kurir eller i förseglade väskor för vilka samma privilegier och samma immunitet skall gälla som för diplomatiska kurirer och väskor.

Artikel 6

Inresa, vistelse och utresa

Medlemsstaterna skall vid behov underlätta inresa, vistelse och utresa å tjänstens vägnar för de personer som avses i artikel 7. Emellertid skall bevis företes för att fastställa att personer som gör anspråk på den behandling som avses i denna artikel tillhör de kategorier som beskrivs i artikel 7.

Artikel 7

Privilegier och immunitet för byråns anställda

1. Inom varje medlemsstats territorium och oberoende av medborgarskap skall anställda vid byrån enligt avtal eller kontrakt åtnjuta följande immunitet:

- a) Immunitet mot varje slag av rättsligt förfarande när det gäller i tjänsten gjorda, skriftliga eller muntliga uttalanden samt i tjänsten utförda handlingar; de skall åtnjuta denna immunitet även om deras anställning vid byrån har upphört.
- b) Okränkbarhet för alla sina officiella handlingar och annat officiellt material.
- c) De skall, tillsammans med sina äkta makar och av dem försörjda familjemedlemmar, vara undantagna från bestämmelser om begränsning av invandring och formaliteter för registrering av utlänningar.

2. Anställda vid byrån enligt avtal eller kontrakt, vars löner och tillägg eller ersättningar enligt artikel 9 är belagda med en skatt till förmån för byrån, skall vara befriade från nationell inkomstskatt för löner och tillägg eller ersättningar som betalas av byrån. Sådana löner och tillägg eller ersättningar får dock beaktas vid bedömning av vilket belopp som skall betalas i skatt för inkomster från andra källor. Denna punkt gäller inte avgångsvederlag eller andra ersättningar eller bidrag som utbetalas till personer som tidigare har varit anställda vid byrån enligt avtal eller kontrakt och deras anhöriga.

Artikel 8

Undantag från immuniteten

Den immunitet som tillerkänns de personer som nämns i artikel 7 skall inte omfatta tredje mans krav på skadestånd till följd av trafikolycka, dödsfall eller personskada som har orsakats av dessa personer.

Artikel 9

Skatter

1. I enlighet med de villkor och med iakttagande av de förfaranden som föreskrivs i byråns tjänsteföreskrifter, skall anställda vid byrån enligt avtal eller kontrakt för minst ett år betala skatt till förmån för byrån på de löner och tillägg eller ersättningar som betalas av byrån.

2. Varje år skall medlemsstaterna underrättas om namn och adress på de personer som är anställda vid byrån enligt avtal eller kontrakt och som avses i denna artikel samt all annan personal som enligt ingångna avtal

skall arbeta vid byrån. Byrån skall varje år ge varje anställd en redovisning över de totala brutto och nettobeloppen på alla ersättningar som under det ifrågavarande året har utbetalats av byrån, med närmare uppgifter om betalningarna och deras art samt om innehållen källskatt.

Prop. 2004/05:76
Bilaga

3. Denna artikel gäller inte avgångsvederlag eller andra ersättningar eller bidrag som utbetalas till personer som tidigare har varit anställda vid byrån enligt avtal eller kontrakt och deras anhöriga.

Artikel 10

Skydd av de anställda

Medlemsstaterna skall – om byråns verkställande direktör begär det – vidta alla nödvändiga åtgärder för att de personer som avses i detta beslut och vilkas säkerhet är hotad till följd av tjänstgöringen vid byrån skall ges säkerhet och skydd.

Artikel 11

Upphävande av immuniteten

1. Privilegier och immunitet enligt detta beslut tillerkänns i byråns och Europeiska unionens intressen och inte som en förmån för de berörda personerna själva. Det åligger byrån och alla personer som åtnjuter sådana privilegier och sådan immunitet att i alla andra hänseenden iaktta medlemsstaternas lagar och förordningar.

2. På begäran av en behörig myndighet eller en rättslig myndighet i en medlemsstat skall byråns chef, och när det gäller nationella experter som utstationerats vid byrån av en medlemsstat, även den behöriga myndigheten i den medlemsstaten, vara skyldiga att upphäva immuniteten för byrån, dess verkställande direktör och annan personal enligt artikel 7, om immuniteten utgör ett hinder för att rättvisa skipas och om den kan upphävas utan att det skadar byråns intressen.

Om en tvist uppstår på grund av ett sådant upphävande och samråd med den behöriga myndigheten inte leder till en för båda parter tillfredsställande lösning, skall frågan avgöras i enlighet med artikel 12.

3. Om byråns immunitet har upphävts skall genomsökningar och beslag som beordras av medlemsstaternas rättsliga myndigheter verkställas i närvaro av antingen byråns verkställande direktör eller en person som har utsetts av denne, i enlighet med gällande sekretessregler.

4. Byrån skall alltid samarbeta med medlemsstaternas behöriga myndigheter för att underlätta rättskipningen och skall vidta åtgärder för att förhindra missbruk av de privilegier och den immunitet som tillerkänns enligt detta beslut.

5. Om en behörig myndighet eller en rättslig myndighet i en medlemsstat anser att missbruk av ett privilegium eller immunitet enligt detta beslut har förekommit och lämnar in en begäran till byrån om upphävande av immuniteten, skall samråd ske mellan byrån och den behöriga myndigheten eller den rättsliga myndigheten för att avgöra om sådant missbruk verkligen har förekommit. Beslut om upphävande skall fattas enligt punkt 2. Om samrådet inte leder till ett för båda parter tillfredsställande resultat skall saken avgöras i enlighet med det förfarande som anges i artikel 12.

Artikel 12

Tvistlösning

Tvister om vägran att upphäva immuniteten eller om missbruk av immuniteten för byrån eller för en person som på grund av sin tjänsteställning åtnjuter immunitet enligt artikel 7.1 skall behandlas av rådet i syfte att finna en lösning.

Artikel 13

Bestämmelser för nationella experter som är utstationerade vid byrån

Bestämmelserna i artikel 6, artikel 7.1, artikel 8, artikel 11 och artikel 12 skall också tillämpas på nationella experter som är utstationerade vid byrån enligt artikel 11.3.2 i den gemensamma åtgärden om inrättande av byrån.

Artikel 14

Samarbete med medlemsstaternas myndigheter

Byrån skall vid tillämpningen av detta beslut samarbeta med medlemsstaternas behöriga myndigheter.

Artikel 15

Utvärdering

Inom två år efter ikraftträdandet av detta beslut, dock senast vid ikraftträdandet av fördraget om upprättande av en konstitution för Europa, skall företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, utvärdera och ändra bestämmelserna i detta beslut eller i förekommande fall besluta att de skall upphävas.

Artikel 16

Territoriellt tillämpningsområde

1. Detta beslut skall endast tillämpas på medlemsstaternas moderland.

2. Varje medlemsstat kan meddela generalsekreteraren för Europeiska unionens råd att detta beslut även skall tillämpas på andra territorier för vars internationella förbindelser staten är ansvarig.

Prop. 2004/05:76
Bilaga

Artikel 17

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter det att tio medlemsstater, samt den medlemsstat där byrån har sitt säte, har anmält till rådets generalsekretariat att de förfaranden som krävs för genomförandet av detta beslut i deras nationella rättsordningar har slutförts, för de medlemsstater som har gjort en sådan anmälan. Utan att det påverkar nationell lagstiftning skall detta beslut genomföras i de medlemsstaterna från och med den dag då det antas.

Detta beslut träder i kraft för varje annan medlemsstat den första dagen i den andra månaden efter anmälan till rådets generalsekretariat att de förfaranden som krävs för genomförandet av detta beslut i dess nationella rättsordning har slutförts.

Artikel 18

Offentliggörande

Detta beslut skall offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 mars 2005.

Närvarande: statsrådet Ringholm, ordförande, och statsråden Sahlin, Östros, Sommestad, Nykvist, Andnor, Nuder, M. Johansson, Hallengren, Björklund, Österberg, Orback och Baylan.

Föredragande: statsrådet Björklund

Regeringen beslutar proposition 2004/05:76 Privilegier och immunitet för Europeiska försvarsbyrån.